
BLAGOSLOVLJENA VIŠE NEGO SVE ŽENE

Malo je razdoblja u povijesti izrael-skog naroda bilo bez ratne vreve. Zato se ne smijemo čuditi što je u Starom Zavjetu često govor o ratu i ropstvu kao i o oslobođenju iz neprijateljske ruke. Izraelci su kao i ostali narodi u borbi protiv neprijatelja pribjegavali oružju i ratnom lukavstvu. No oni nisu polazili u rat da bi sebe proslavili i sebi stekli slavu. Oni su ratovali u ime Božje, kao narod Božji i za slavu Božju.

Primjer takovog ratovanja donosi knjiga JUDITINA. Preko svih raznolikih prizora što ih opisuje nadahnuti pisac izbija na vidjelo ono što će kasnije apostol Pavao o vako izraziti: "Sila se u slabosti usavršuje" /2 Kor 12,9/. Fremda se ne zna točno ni za vrijeme kao ni za mjesto povijesnog događaja o kojem radi knjiga Juditina, dovoljno je znati da se sve to odigralo po završetku babilonskog ropstva, dakle oko g. 500. Asirska vojska u svom pohodu protiv Medije traži pomoć malenih zapadnih država a one tu pomoć odbijaju. Sve te države su potom pregažene. Jedino Židovi daju otpor. Pogranična utvrda Betulija mora zakrčiti neprijatelju put prema Jeruzalemu. Neprijatelj je međutim osvojio prilaze oko grada kao i vodovod. Glad i žeđa silili su stanovnike na predaju. Jedni su držali da ih i sam Bog prisiljava da se predadu. Drugi opet, narodni vođe, stavljaju Bogu uvjet: Oni

će se predati, ako ih Gospod ne oslobodi kroz pet dana.

Ovo je čula i JUDITA, udovica iz plemena Šimunova, koja je uživala veliki ugled ne samo radi svoje ljepote nego još više radi kreposti. Kori gradske starješine zbog malodušnosti. Svoj nacrt izlaže pouzdano pred Gospodom. Moli ga da se njome posluži za spas naroda. Klonule duhove podigao je njezin naum. Skupa sa svojom služavkom, svečano odjevena, napušta grad dok njezin nacrt prati molitva stanovnika. U zavežljaju nosi hranu za nekoliko dana, da ne bi morale jesti jela svojih neprijatelja. Ono ih već kod predstraža neprijateljskih četa. Dovedena pred vojskovođu Holoferna nudi se da će pokazati prilaze k tvrđavi. Holoferno je međutim zaslijepljen njezinim govorom, njezinom mudrošću a još više njezinom ljepotom. Pogotovu kad je uvidjeno izrazila da će se možda Bog poslužiti Asircima da kazni nevjerne Židove. Dobila je dozvolu da može ostati i tako biti spašena. Bilo joj je također dozvoljeno da smije svake noći napustiti tabor da bi obavila svoje molitve sa služavkom. Kad je Holoferno četvrte noći pripremio svečanu gozbu i na nju pozvao Juditu zajedno sa služavkom, poslije koje su ga njegovi dvorjanci ostavili sama, sasvim svladana vinom, Judita je upravela Gospodu ovu molitvu: "Pogledaj u ovaj čas na djelo ruku mojih da podigneš Jeruzalem, svoj grad" /13,7/. Uze hrabro vojskovođin mač i odrubi mu glavu i stavi je u torbu. Kad je iste te noći doz-

volom krenula na molitvu, obadvije žurno pohriše prema tvrđavi dovikujući stražari ma Betulije: "S nama je Bog". Kad su neprijatelji ujutro primjetili što se dogodilo, pometen i izgubiše srčanost. Napuste grad Betuliju i vrate se natrag. A stanovnici Betulije, kad su saznali sve potankosti, veoma se obradovaše. Pozdravili su Juditu ovim riječima:

Judit 13, 22-25; 15, 10.

- 22 Gospod te je blagoslovio u svojoj snazi jer je po tebi u prah oborio neprijatelje naše.
- 23 Blagoslovljena si ti, kćeri, od Gospoda Boga višnjega više nego sve žene na zemlji!
- 24 Blagoslovljen Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju, koji te je vodio da odrubiš glavu vođi neprijatelja naših!
- 25 On je danas proslavio tvoje ime tako da neće tvoja slava iščeznuti s usta ljudi koji će se spominjati snage Gospodnje do vijeka; jer zbog njih ti nisi pošteđela vlastitog života gledajući patnje i tjeskobe svoga naroda, nego si nas spasila od propasti hodeći pravim putem pred licem Boga našega.
- 15, 10 Ti si slava Jeruzalema, ti radost Izraela, ti ponos naroda našega.

Poslije pobjede nad neprijateljskim vojskovođom Holofernom razumljivo je da je

odjeknula pjesma zahvalnica na ustima cijelog naroda kao i njegova kneza.

22 Jedino Božji blagoslov posredstvom slabe žene Judite mogao je izvesti ovako čudesno djelo. To je duboko uvjerenje cijelog naroda. Zato k Bogu ide hvala upravljena Juditi. To je uostalom i sama Judita izrazila /9, 14/. Blagoslov je Božji doista pratio Juditin nacrt, njezine riječi i na koncu njezino junačko djelo. Taj je blagoslov u prah oborio jakog neprijatelja, premda je po ljudskom sudu bila vrlo malena nada.

23 U ovoj zahvali čitavog naroda sveti pisac ističe posebno zahvalu betulijskog kneza Ozije. Kao upravitelj i predstavnik čitavog naroda zahvaljuje on Bogu i Juditi. Izraz "Gospod Bog višnji" podsjeća na riječi Melkisedeka koji blagoslovljuje Abrama poslije izbavljenja zarobljenika od napadačkih istočnih kraljeva /Post 14/. Riječi "Blagoslovljena više nego sve žene" podsjećaju na pohvalu koju je ranije izrekla Debora pred Jahelom koja je lukavim načinom smakla Sisaru /Sud 5, 24/. Još više nas podsjećaju na riječi koje će kasnije izgovoriti Elizabeta u svom susretu s Majkom Božjom, riječi koje svakog dana izgovaramo i mi u pohvalu presvetoj Djevici: "Blagoslovljena ti među ženama!" /Lk 1, 42/.

24 Stvoritelj neba i zemlje poslužio se Juditom kao spremnim i prikladnim oruđem da izvede veliko djelo na svoju slavu i spasenje izraelskog naroda. LXX ima "hos

kateuthynen se" = koji te je postavio na pravu stazu. Drugim riječima Gospod je nadahnuo nacrt Juditi a svojom moći također pomagao njegovo izvršenje. Riječi LXX-e "e is trauma kefales arhontos", Vg-e "in vulnera capitis principis inimicorum" potanje označuju u čemu se sastojao poraz neprijateljskih četa: odrubljena glava samog vojskovođe radi čega je nastala pometnja u asirskoj vojsci.

25 Mlada udovica Judita izložila je o pasnosti vlastiti život da bi spasila svoj grad jer nije mogla više podnositi gledajući koliko pati i trpi. Predanost volji Božjoj i hrabra suradnja s njim to je pravi put pred licem Gospodnjim. Izbavljeni narod to neće zaboraviti. Pjesma zahvale neće iščeznuti s njegovih usana.

Završetak ovog odlomka, što se čita na blagdan UZNESENJA BLŽENE DJEVICE MARIJE, uzet je iz 15, 10. Veliki svećenik Joakim došao je iz Jeruzalema u Betuliju sa svojim svećenicima da vidi Juditu. Kad ju je ugledao, blagoslovio ju je skupa sa svojom pratnjom jakim glasom: "Ti si slava Jeruzalema, ti radost Izraela, ti ponos naroda našega!" I veliki svećenik i drugi svećenici imali su razlog zašto da hvale Juditu. Betulija je bila ključna utvrda prema Jeruzalemu. Njezinim padom bio bi otvoren put neprijateljskim četama. Spasivši Betuliju, Judita je spasila i jeruzalemski hram od oskvrnuća. Iznijevši pobjedu nad Holofernom Judita je spasila čitavo kraljevstvo. Nje-

zina je pobjeda radost cijelog Izraela. Juditinim posredstvom narod nije bio oplije-
njen, nije protjeran iz svojih kuća i odve-
đen u Asiriju. S punim dakle pravom mogli
su je svi Izraelci nazivati svojim ponosom
i svojom dikom. - Juditi upravljene riječi
sv. Crkva često upotrebljava u marijanskim
službama. Ona primjenjuje ovaj veličanstve-
ni hvalospjev na Majku Božju jer je ona za-
služila ove pohvale mnogo više nego Judita.
Blažena Djevica Marija sa svojim božanskim
Djetetom izvojevala je pobjedu nad neprija-
teljem ljudskoga roda. Stoga će je navije-
ke hvaliti svi narodi kako je sama kazala
u onom susretu s Elizabetom: "Gle, odsad će
me blaženom zvati svi naraštaji!" /Lk 1,
48/. Mnogo više nego Judita bila je presv.
Djevica Marija spremna službenica Gospod-
nja. Vršila je njegovu volju te je zasluži-
la najveću hvalu koja preko nje ide samome
Bogu.

=====

PSALTERIJ PIJA XII.

Tako imenujejo novi latinski prevod
psalmov, ki ga je z apostolskim pismom In
quotidianis precibus dne 24. marca 1945 pa-
pež Pij XII. izročil kleru v fakultativno
rabo.

ZAKAJ JE BIL
POTREBLN?

Do reforme sv. Pija X.
so v vseh prazničnih o-
ficijih molili psalme
de communi. Ti so večinom kratki in lahko